

Motion till riksdagen 2025/26:2227

av **Magnus Berntsson (KD)**

Donation av inlösta vapen till Ukraina

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att inkludera inlösta civila automatkarbiner, i första hand av typen AR-15, i det svenska stödet till Ukraina och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har tagit en stark och tydlig ställning för Ukrainas frihet och självständighet. Genom omfattande stödpaket med både militär och civil inriktning har vi bidragit till att stärka landets förmåga att försvara sin suveränitet. Denna linje av solidaritet och ansvarstagande bör fortsätta och utvecklas pragmatiskt, kreativt och ansvarsfullt. I samband med nationella åtgärder som innebär inlösen av vissa civila vapen uppstår en tänkbar möjlighet att omvandla en nationellt restriktiv åtgärd till ett konkret uttryck för internationell solidaritet. Att pröva om inlösta vapen kan bidra till Ukrainas försvar är därför väl motiverat, förutsatt att prövningen sker med full respekt för rättsregler, säkerhet och transparens.

En sådan prövning måste omfatta såväl juridiska som praktiska aspekter. Det krävs klarhet i vilka rättsliga hinder och tillståndskrav som gäller, inte minst i fråga om exportkontroll och eventuell klassificering av materielen, samt i vilken mån EU-regelverk om överföring och deaktivering har betydelse. Det är också nödvändigt att bedöma operativ lämplighet: standardisering, ammunitionstyp, reservdelsförsörjning och Försvarsmaktens bedömning om huruvida materielen kan integreras i militär verksamhet utan att skapa logistiska utmaningar eller problem avseende interoperabilitet. Säkerhet och spårbarhet måste ges hög prioritet för att minimera risken att materiel hamnar i fel händer, och utredningen bör därför analysera vilka säkerhetsåtgärder och kontrollmekanismer som krävs. Slutligen bör en kostnads- och nyttoanalys genomföras; det kan till exempel vara mer effektivt att använda medel för att upphandla ändamålsenlig utrustning än att genomföra omfattande anpassningar av civila vapen. Frågor om transport, lagring, teknisk kontroll, utbildning och underhåll ska också kartläggas.

I utredningen bör regeringen låta Försvarsmakten, Polismyndigheten och Inspektionen för strategiska produkter genomföra en gemensam teknisk och rättslig prövning av huruvida inlösta civila vapen och tillbehör kan lämnas över till ukrainska myndigheter utan att lagen, exportkontroller eller säkerhetsskydd åsidosätts. Utredningen ska särskilt redovisa om anpassningar eller kompletterande åtgärder krävs ur ett juridiskt, säkerhetsmässigt och operationellt perspektiv, och i så fall vilka, samt en kostnads- och tidsuppskattning för sådana åtgärder. För att möjliggöra en saklig myndighetsprövning utan onödig risk för spridning bör utredningen också ange hur tekniska detaljer kan hanteras under sekretess i myndighetsförfarandet där så är lämpligt.

Om utredningen visar att direkt överlåtelse är olämpligt eller oproportionerligt kostsamt ska den också redovisa alternativ, såsom att använda medel från inlösen till upphandling av materiel bättre anpassad till ukrainska behov eller att kanalisera stöd via befintliga internationella mekanismer. En transparent och rättssäker process skulle säkerställa att resurserna används på bästa möjliga sätt för att stödja Ukraina och samtidigt upprätthålla Sveriges rättsliga och säkerhetspolitiska åtaganden.

Magnus Berntsson (KD)